

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

SANAYİ ALT KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

01 Şubat 2012 Çarşamba

SANAYİ ALT KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

01 Şubat 2012 Çarşamba

---0---

K O N U

Sayfa

**Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı (1/488)
(Devam)**

1:18

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:18

Eray AKDAĞ (TÜSİAD Ank.Dai.Tem.ve TÜSİAD TBMM İliş.Sorumlusu)	1:2, 3:4, 11:12, 14:15
Emin Haluk AYHAN (Denizli)	2:4, 5, 14, 16
Prof. Dr. Tekin MEMİŞ	3, 6:7, 9:10, 12, 13, 16:17, 17:18
Cihan KANLIGÖZ (Ulaş.Deniz.ve Haber.Bak.Temsilcisi)	4:5, 15, 16, 17
Naiime ÖZBAKAN (BTK Hukuk Müşaviri)	5
İsmail YÜCEL İç Tic.Genel Müdürü)	5, 10:11, 12:13, 14, 15, 17, 18
Yasin EKMEK (TOBB Temsilcisi)	6
Prof. Dr. Fadıl YILDIRIM	7:8, 12, 15:16
Yunus Emre BERK (DPİD Hukuk Danışmanı)	8:10
Mustafa ÖZTÜRK (Bursa)	9, 17
Ümit ÖZGÜMÜŞ (Adana)	10
Doğu CANOĞLU (Güm.ve Tic. Uzmanı)	11

Açılma Saati: 10.39

Kapanma Saati: 12.11

01 Şubat 2012 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 10.39

BAŞKAN : Mehmet ERDOĞAN (Gaziantep)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli Komisyon üyeleri, değerli davetliler ve kıymetli basın mensupları; hepiniz hoş geldiniz. Bugün Adalet Bakanlığınca hazırlanan elektronik ticaretin düzenlenmesi hakkında kanun tasarısını görüşmek üzere toplanmış bulunuyoruz.

Geçen haftaki ilk toplantımızda tasarı hakkında Sayın Hocamız Tekin Memiş komisyonumuza bilgi vermişti. Bu toplantıda ayrıca Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve Doğrudan Pazarlama İletişimcileri Derneğinin de temsilcilerinin ve bir tüketici öğrencimizin tasarıyla ilgili görüşlerini almıştık. Doğrudan Pazarlama İletişimciler Derneği ile Türkiye Bankalar Birliğinin görüşleri de üyelerimize gönderildi. Bugün de görüşmelerimize kaldığımız yerden devam edeceğiz. Tabii çağırdığımız üyelerimiz, üye derken tasarayı bire bir ilgilendiren kesimler de aramızda.

Tabii söz alan her arkadaşımız da kendisini ve kuruluşunu tanıtırса memnun olacaktır.

Çalışmalarımızın hayırlı olmasını diliyorum.

Yeterli çoğunluğumuz var.

Konuşmaları kaçır dakika verelim Ümit Bey, Haluk Bey? Yani kaçır dakika yeter, burada on beş dakika iyidir değil mi?

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Yani daraltırız, uzatırız...

BAŞKAN – Yani serbest, sıkıntı yok. Peki, onu serbest bırakıyoruz.

TÜSİAD adına, buyurun.

TÜSİAD ANKARA DAİMİ TEMSİLCİSİ ERAY AKDAĞ – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği, TÜSİAD'ın yönetim kurulunu temsilen burada bulunmaktayım. Ben Eray Akdağ, TÜSİAD Ankara Daimi Temsilcisi ve TÜSİAD'ın Türkiye Büyük Millet Meclisi ile İlişkiler Sorumlusu olarak yaklaşık dokuz yıldır görev almaktayız. Elektronik haberleşme konusu aasında TÜSİAD'ın en öncelikli gündem maddelerinden birisidir uzun yıllardır. Bu bizim adımıza önemli olmakla beraber yeni bir gündem maddesi değil. Keza yaklaşık beş yıldır Sayın Ulaştırma Bakanımıza, Ulaştırma Bakanlığımızda ve eski DPT dâhil olmak üzere ilgili diğer alanlarla, Telekomünikasyon Kurumuyla çok yakın çalışmalar yürüttük. Adalet Bakanlığımız tarafından hazırlanmış olan bu kanun tasarısı taslağını büyük bir memnuniyetle kabul ettik onu da ifade etmek isterim. Kuşkusuz TÜSİAD olarak biz sadece Türkiye'deki mevzuatı değil aynı zamanda Avrupa Birliği süreçlerini ve ilgili direktifleri de uzun yıllardır dikkatle takip etmekteyiz ve bire bir uygulanmasını hedeflemekteyiz. Bu konuda önceki görüşlerimiz geçtiğimiz bir, iki yıllık süreçte Meclisi resmî kanallardan yazılı olarak intikal ettirmiştik. Sizin elinizde bulunmakta. Arz ettiğimiz bu görüşümüzü bugün sadece geneli üzerindeki kısımlarıyla sanıyorum sınırlı kalmak kaydıyla sizlerle tekrar paylaşmak istiyorum. Daha sonra maddelere geçtiğimizde madde bazlı görüşlerimizi somut öneri olarak sizlere arz etmek isteriz.

Uyun görürseniz, biraz önce takdim etmiş olduğum görüşümüzün ilk bir, iki sayfasındaki esaslı kısımlar var onları okuyarak bire bir sizlerle paylaşmak istiyorum, ardından sorunuz olursa yanıtlamaya çalışıyor olacağım.

Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı'nın genel gerekçesinde, mevcut olan, Avrupa Birliği'nin 2000/31 sayılı Bilgi Toplumu Hizmetlerinin, Özellikle Elektronik Ticaretin Ortak Pazardaki Bazı Yönleri Hakkında Direktif'e ve 2002/58 sayılı Direktif'e uyum sağlanması ve bunun Türk hukukunda borçlar, ticaret ve tüketici mevzuatında yer alan hükümler tekrar edilmeksizin bir uyuma gidilmesinin hedeflendiği belirtilmektedir. Bu bağlamda, kanaatimizce tasarı öncelikle elektronik sözleşmelerde bilgilendirme yükümlülüğüne ve bu sözleşmelerin yürürlüğe girmesine yönelik düzenlemeleri içermektedir. Keza tasarının düzenlediği bir diğer önemli konu ise istenmeyen elektronik iletilerdir kuşkusuz.

Bu tasarıda elektronik ticaretin güvenlik boyutu ile ilgili kapsamlı bir düzenleme getirilmediği gözlemlenmiştir değerlendirmelerimizde. Veri güvenliğinin sağlanmaması ile ilgili kriterler ve yaptırımlar, elektronik ticaretin gerçekleştiği ortam olan İnternet sayfası ile ilgili tanımlar bu tasarıda maalesef yer almamıştır. Bunlarla ilgili bazı somut önerilerimiz oluyor olacak. Örneğin sepet sayfalarının hangi adımlarının güvenli sayfalar olması gerektiği, hizmet sağlayıcı ile banka arasındaki veri akışının standartları ve

bundan kimin sorumlu olduğu gibi konuların tasarıda yer alması dikkatimizi çekmiş durumdadır. E-ticaretin satış sonrası kurallarının yeterince standardize edilmediğı ve biraz daha burada önerilerle geliştirilmesi gereğı diğer bir önemli husus olarak yer almakta. Bir diğer husus da İnternet sitelerindeki veri hataları durumunda bunların nasıl değerlendirileceğidir. Bunların cezası ayıplı mal ile ilgili haklarla sınırlı olması gerektiğı ve site bilgileri fiziksel mağazaların etiket bilgileri şeklinde değerlendirilmesi gerektiğı şeklinde görüşümüz var.

Burada kritik bulduğumuz bir konu tasarımın tüketici ve elektronik haberleşme mevzuatı hükümleriyle uyumsuz olan hükümlerini içerdiği ve bu durumlarda da uygun atıflarla ve açıklamalarla iki mevzuatın bütünleşmenin sağlanması gerektiğidir. Burada çünkü mevcut hem BTK kurallarıyla hem eski kanunlarımızın örtüşmesi yani 4077'yle, 5809'un arasında bir yerde aslında olması gerekiyor bu önerilerin diye düşünüyoruz. Buradaki çizgiyi 5809'a biraz daha yaklaştırmak daha doğru olacaktır kanaatindeyiz.

Keza elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin tabi olduğu bu 5809 sayılı Kanun'da değişiklik yapılmasına ilişkin bazı hükümler de tasarıda gözlemlenmekte. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından hazırlanan ve bağlayıcı niteliğı bulunan ikincil düzenlemelerle ve mevcut ikincil düzenlemelerde bazı uyumsuzluklar gözlemlenmekte. Yürürlükteki mevzuat hükümlerine ve kendi faaliyet alanlarındaki düzenleyici otoritenin yönetmelik, karar ve düzenlemelerine uygun hareket eden işletmecilerin tasarımın yasalması durumunda -bu hâliyle yasalması durumunda- idari para cezası tehdidiyle karşı karşıya kalabileceğı düşünölmekte.

Bu durumda hâlihazırda yürürlükte olan elektronik haberleşme sektörü düzenlemeleri çerçevesinde abonelere iletilen mesajların kullanıcı tarafından kolay ve ücretsiz bir yöntemle reddedilmesine imkân sağlanması hâlinde doğrudan pazarlama ve katma değerli hizmetlere ilişkin iletiler kullanıcılara iletilmekteyken mevcut tasarım ile alıcılara önceden onayları alınmadan ileti gönderilemeyeceğı, aksi taktirde cezai müeyyidelerin uygulanabileceğı hükmü biraz daha yumuşatılması gerektiğı kanaatindeyiz. En önemli konulardan birisi bu olacak çünkü önceden alıcılardan mevcut durumda onay alınmış firmalar, kurumlar ve sistemler bulunmakta. Bunların da uygun bir geçiş hükmüyle devredilmesinin önemli olduğu kanaatindeyiz.

Keza önemli bir diğer husus elektronik haberleşme sektörünün düzenleyici otoritesi tarafından sektör ve kullanıcı eğilimlerinin yakından takip edilerek hem kullanıcıların ihtiyacını karşılayan hem de AB mevzuatına uyum çalışmaları kapsamındaki düzenlemelerin hayata geçirilmesi için bazı adımlar atmamız gerektiğı kanaatindeyiz. Burada temelde ifade etmek istediğimiz konu opt-in ve opt-out uygulamaları aslında. Opt-out uygulamasının benimsenmesi hem AB direktifleriyle hem 5809'la daha paralel bir yaklaşım olacaktır diye düşünüyoruz. Dolayısıyla tasarıdaki bu anlayışı değiştirmek ve/veya en azından geçiş hükümleriyle az önce bahsettiğimiz gibi bir uyum sağlamak anlamlı olacaktır kanaatindeyiz.

Size savunduğumuz yazılı görüşte ilgili direktiflerin ilgili maddelerini de hem Türkçelerine yer vererek hem ilgili maddelere atıf ederek hepsine yer vermiş durumdayız. Çok sayıda maddeyle ilgili görüşümüz yok ama bazı maddelerde çok kritik görüşlerimiz bulunmakta. Burada en önemli konu 6, 14 ilintisinde kuşkusuz olacaktır. Bu ticari elektronik iletinin içeriğıyle ilgili. Tanımlar konusunun biraz daha geliştirilmesini arzu etmekteyiz çünkü bizim açımızdan en önemli husus mevzuat ortaya konduktan sonra hiçbir konuda mütereddit kalınmadan sarıh bir şekilde ilgililerin, tarafların rahatça her hükmü anlayabilmesidir. Burada da iki yöntem benimsenebilir ya kanun kendi tanımlarına, ifadelerine yer verebilir ya da ilgili kanunlardaki maddelere atıf yaparak orada bir paralellik sağlayabilir diye düşünüyoruz.

Bu doğrultuda son olarak şunu ifade etmek isterim: Tasarıyı önemli ölçüde beğenmek ve benimsemekle beraber bir mevcut 5809 ve AB direktifleriyle bire bir uyumlu olmadığı ve bu uyumun sağlanması gerektiğı, ikinci bir nokta olarak da Başbakanlığı taslak olarak sunulmuş olan bilgi hizmetleri kanun tasarısı taslağıyla da daha paralel bir noktaya getirilmesi gerektiğı kanaatindeyiz. Bu noktada Türkiye'de ekonominin ve iş ortamının gelişmesi ve aynı anda tüketicinin makul düzeyde korunması için gerekli adımların atılmasına imkân sağlayacağı kanaatindeyiz.

Ayırıldığınız zaman için çok teşekkür ediyorum, gerisini sadece maddelerle ilgili daha sonra açıklamak istiyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Sistem olarak isterseniz şekil itibarıyla hep tek tek dinleyelim mi yani bu arada isteyen sorsun mu bir şeyler? Mesela TÜSİAD'daki arkadaşımıza bir şey sorarak mı ikinciye geçelim?

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – İsterseniz öyle yapmakta yarar var diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Eray Bey, bu genel değerlendirmede bahsettiniz, tasarıda olması gereken ilave yüküm veyahut mevzuatın daha sarıh olmasına yönelik ifadelerinizin hepsini arkadaki bu taslağa dercetmiş durumda mısınız, şimdi arkasına bakmadık çünkü?

TÜSİAD ANKARA DAİMİ TEMSİLCİSİ ERAY AKDAĞ – Burada çok geniş kapsamlı... Bazı konularda, tabii, bunların iinin açıklanmasını vesaire somut öneri olarak getirmedik, onu da hemen hazırlayıp getirebiliriz gerekirse. Başlıklar olarak bazılarını verdik, bazılarını bire bir somut öneri olarak verdik.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Yani şöyle bir şey, şunun da arkasına çok detay bakmadığım için... Diyelim ki elimizdeki kanun tasarısı sizde de var, yani bire bir bu söylediklerinizi oraya monte edilmiş şekilde ifade etmeniz mümkün mü veya burada öyle mi?

TÜSİAD ANKARA DAİMİ TEMSİLCİSİ ERAY AKDAĞ – Burada kısmen öyle. Maddelere geçtikçe onu o şekilde size sunuyor olacağız. Yani buna ikinci bir ek doküman daha hazırlıyorum ben. Bunun içinde bir kısmının maddelerimiz somut öneriyi dökülmüş durumda, eksik kalanları da hemen kısa zamanda geliyor olacak efendim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ederim.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Ben geçici madde 1’i görüp görmediğinizi merak ediyorum. İlk başlangıçta demiştiniz ya daha önceden çalışan, izin alınan veri tabanları... Acaba TÜSİAD, özellikle vurguladığınız hususlardan bir tanesi geçici madde 1’le karşılanmıyor mu?

TÜSİAD ANKARA DAİMİ TEMSİLCİSİ ERAY AKDAĞ – Maalesef karşılanmadığı kanaatindeyiz. Aslında önemli bir girişim o yüzden takdir ediyoruz, çok teşekkürler, o geçiş hükmü orada önemli. O geçiş konusunda, iki tane bizim... Yani belki bir ek geçici madde önerimiz daha olacak somut madde olarak. Konulardan bir tanesi, bazı tanımlar şu an verilmemiş durumda.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Bir bakabilir misiniz? Tasarının en arkasında, 14’ten sonra geçici madde 1’de. Siz başlangıçta şöyle bir şey vurguladınız, dediniz ki: Bugüne kadarki, işte, bu şekilde doğrudan pazarlama yapan, izin alarak bir veri tabanı oluşturan kimselerin ticaretine engel olunmaması gerekir dediniz ama geçici madde 1’de biz onu karşıladığımızı düşünüyoruz.

TÜSİAD ANKARA DAİMİ TEMSİLCİSİ ERAY AKDAĞ – Şöyle efendim, hemen açıklayayım, haklısınız. Orada yani ifade ettiğim gibi niyetin çok anlamlı ve yerinde olduğunu düşünüyoruz ama üyelerimizle ve diğer sektördeki temsilcilerle görüştüğümüzde tasarının iki boyutundan dolayı maddenin karşılayamayabileceği endişesi ortaya çıkmış o yüzden onu biraz daha açık yazma önerisi gelecek. Keza mevcut durumda bazı bu tür konularda elektronik imza ihtiyacı ortaya çıkacak ya da çıkma ihtimali oluşacak, bazı maddelerde onu tekrar ifade edeceğiz. Dolayısıyla bunların işlemlerinin çoğu mevcut durumda elektronik imzaya değil de dijital bir onaya dayandığı için o onu tam karşılamamış oluyor, konulardan birisi bu.

Bir de elektronik haberleşme konusunda çok kapsamlı bir şeyimiz var, alanı düzenliyoruz. Orada da bazı özel alanlarda bire bir karşılamadığı endişesi var, ondan dolayı.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Ben çok kısa bir açıklama yapayım, tabii, biz burada elektronik imzayı özellikle istemedik çünkü elektronik imza kural olarak bütün bu işlemleri zorlaştıran bir şey. Şimdi, biliyorsunuz Türk hukukunda şekil serbestisi hâkim. Sözleşmenin kurulması için bir şekil şartı aramıyoruz, herhangi bir imza aramıyoruz, ıslak imza aramıyoruz, sözleşmelerin bile kurulabilmesine imkân sağlıyoruz. Ancak bu veri tabanlarında, vesairede sık sık biz elektronik imzayı ararsak bu durumda aslında biz şekle tabi olmayan sözleşmelere şekil zorunluluğu getirmiş olacağız, böyle bir sıkıntı olacak yani sadece açıklamak için bir söyleyeyim istedim.

TÜSİAD ANKARA DAİMİ TEMSİLCİSİ ERAY AKDAĞ – Kesinlikle hak veriyoruz. Yanlış ifade etmiş olabilirim kendimi daha iyi açıklamak üzere. Biz elektronik imza bunlarda aranmalı demiyoruz ama tasarının geneli incelendiğinde, içindeki bazı geçici olmayan maddelerde acaba burada da elektronik imza zorunluluğu ortaya çıkar mı endişesi oluşmuş üyelerimizde ve hukuki değerlendirmelerinde. Bundan dolayı benzer bir şeyin teşbihinin olmaması amacıyla çünkü bir e-postayla veya SMS’le halledilecek bir konunun aynı şekilde çözülmesi kuşkusuz o mevcut uygulamanın devamından yanayız ama uygulamaya sokulan kanunla burada bir elektronik imza zorunluluğu aranır gibi bir algı oluşması durumunda başka kurumlarda veya işlerde orada onu engellemek üzere sadece.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Bu konuştuğumuz geçici madde üzerine taalluk eden bir şey mi Hocam?

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Burada da belki elektronik imzayı arayabiliriz gibi bir şey söyledi Eray Bey.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Geçici maddeyle ilgili mi söylediniz söylediğinizi? Öyle değil gibi geldi de bana.

TÜSİAD ANKARA DAİMİ TEMSİLCİSİ ERAY AKDAĞ – Elektronik imza aranmasından yana değiliz. Tabii geneline ilişkin olarak da. Şimdi orada geçici maddeyle bağlantısı şöyle kurulabiliyor efendim: Şimdi, mevcut “database”leri veri olarak geçişi sağladığımız takdirde ama önceki maddelerden bir tanesi de şu şu izinlerin verilmesinde elektronik imza aranır gibi yorumlanırsa o geçiş hükmünü de tamamlayamamış oluyoruz.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Onunla ilişkilendiriyorsunuz.

BAŞKAN – Diğer konuşmacıya geçebiliriz.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CİHAN KANLIGÖZ – Sayın Başkanım, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı adına Komisyonumuza saygılar sunuyorum, başarılar diliyorum.

Daha önce bu tasarı hakkında Bakanlığımız görüşlerini yazılı olarak bildirmişti. Bu görüşlerimizin dikkate alındığını görüyoruz esas itibarıyla. Yalnız redaksiyona ilişkin bazı hususlar var, hâlâ Bakanlığımızın adı Ulaştırma Bakanlığı olarak 13’üncü maddede yönetmeliklerle ilgili bölümde geçiyor, sanırım o husus daha sonra diğer bakanlıkların benzer konuda herhâlde isim değişikliklerinin de olması gerekiyor, toptan dikkate alınacak.

BAŞKAN – “Bakanlığımız Ulaştırma Bakanlığı olarak geçiyor.” diyor. Onları biz maddelere geçtiğimizde düzenleyeceğiz.

Cihan Bey, sizin göreviniz neydi Bakanlıktaki?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CİHAN KANLIGÖZ – Ben Bakan danışmanıyım.

Bunun dışında Sayın Başkanım, belki “hizmet sağlayıcı” kavramının bu tasarıda biraz daha işlenmesi gerekebilir diye düşünüyoruz. Yani mesela, şu anda elektronik daha doğrusu İnternet ortamında işlenen suçlarla mücadele hakkında 5651 sayılı bir kanunumuz var. Bu kanunda da geçen birtakım tanımlar var. Hizmet sağlayıcı olarak geçmiyor belki ama oradaki tanımlarla biraz daha paralellik oluşturulabilir ya da hizmet sağlayıcıların... Tabii burada çok önemli bir işlev yükleniyor hizmet sağlayıcı tanımına bu tasarıda. Bunların sorumlulukları ya da sahip olması gereken standartlar bu noktada daha belirgin hâle getirilebilir. Çünkü özellikle siber güvenlik konusu da son zamanlarda gündemde. Yani bu şekilde yapılan işlemlerin de mutlaka güvenilir bir şekilde yapılması lazım ve burada hizmet sağlayıcı konumunda olanların belki bir şekilde sertifikeli edilmesi gerekebilir işlem güvenliği açısından diye düşünüyoruz. Aslında biz bu konularda Adalet Bakanlığımızla bir toplantı talep etmiştik, kendileri de kabul ettiler ama henüz fiilen böyle bir toplantıyı yapamadık. Yani bizim özellikle İletişim Başkanlığı BTK olarak bu işin teknik yönlerini de çalışan arkadaşlarımızla bu tasarıya sahibi olan Bakanlığımız arasında belki bu süreçte, henüz komisyon çalışmaları sırasında bir toplantı yapılarak bunun koordinesi sağlanabilir diye düşünmüştük. Kendileri de “Tamam” dediler -biz Yüksel Hız Bey’le görüştük- ama henüz bu süreçte toplanma fırsatımız olmadı. Genel olarak benim söyleyebileceklerim bunlar, onun dışında Haberleşme Genel Müdür Yardımcımız var...

BAŞKAN – Yalnız sizinle ilgili şunu söylemek istiyorum: Adalet Bakanlığıyla bu toplantıyı sağlayamadıysanız -mesela biz gelecek haftadan sonraki hafta biz doğrudan görüşmelere geçeceğiz. Bunu sağlamazsanız yani artık tek tek ferdi olarak biz görüşünüzü alacağız. O sizin aranızdaki diyalog, o sizin sorunuz, yani siz sağlamalısınız onu ama sağlayamıyorsanız biz ayrı ayrı görüşünüzü alacağız.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CİHAN KANLIGÖZ – Hayır, sağlayamamak değil ama mutlaka bu arada bir...

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ İSMAİL YÜCEL- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı...

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CİHAN KANLIGÖZ – Öyle mi? Özür dilerim.

BAŞKAN – Yani bu konu Komisyonu ilgilendiren bir konu değil. Bu sizin iletişim sorunuz yani açıkçası, iki bakanlık arasındaki iletişim sorunu bu.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CİHAN KANLIGÖZ – Bakanlıklar da değil de belki biz arkadaşlarla o arada...

BAŞKAN – Bakanlığı temsil ediyorsunuz ama şu an.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CİHAN KANLIGÖZ – Hayır, Adalet Bakanlığımız bu noktada olumsuz bir tavır sergilemedi Sayın Başkanım. Yalnız biz bir araya gelemedik. Yani ben talep etmişim özellikle.

BAŞKAN – İşte, onu siz sağlayacaksınız.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Özellikle muhalefetle bir araya gelip onu bize aktarabilirlerse...

BAŞKAN – Ha, olur. Bakın mesela bu hafta içerisinde siz kalkar...

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CİHAN KANLIGÖZ – Tamam efendim.

BAŞKAN - Teklifi götürdüğünüz için, ben yerinizde olsam... Biz öyle yapıyoruz; şimdi, biz siyasiler artık farklı bir yöntem izliyoruz. Baktık ki bir yerde aksama var, hiç randevu falan almayız biz, doğrudan gider otururuz, o konuyu orada görüşürüz. Sizin de herhâlde öyle yapmanız gerekiyor.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CİHAN KANLIGÖZ – Anlaşıldı Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Adalet Bakanlığındaki meslektaşlarınıza gidip ziyaret edip bir çay içip konuyu paylaşırsınız.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CİHAN KANLIGÖZ – Anlaşıldı Sayın Başkanım.

Teşekkür ederim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Başkanım, benim merakımı celbetti, ben bir şeyi sormak istiyorum konuyla ilgili de. “Bakan Danışmanı” dediniz değil mi?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CİHAN KANLIGÖZ – Evet efendim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Münhasıran böyle bir kadro var mı Ulaştırma Bakanlığıyla ilgili?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CİHAN KANLIGÖZ – Tabii. Bakan Danışmanı, Bakanlık Müşaviri kadrosu var.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ha, tamam oldu. İşin hukuki boyutu da var. Sonra başımıza dert olmasın.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CİHAN KANLIGÖZ – “Müşavir Danışman” aynı şeyde, kavram olarak aynı anlamında diye öyle kullandım. Farklı bir anlamı varsa özür dilerim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Değişiklikler oldu, o açıdan sordum hani öyle bir şey var mı diye.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CİHAN KANLIGÖZ – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Haberleşmeyle ilgili...

BTK HUKUK MÜŞAVİRİ NAİME ÖZBAKAN – Ben, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Hukuk Müşaviri Naime Özbakan.

Biz Ulaştırma Bakanlığıyla koordineli çalıştığımız için şu an itibarıyla görüşlerimiz ilave edildi taslağa. Dolayısıyla, müdahale yani değişiklik olmadığı sürece uygun görüyoruz birçok şeyi. Daha sonra maddelerde değişiklik olduğunda gerekirse tekrar değerlendirme yapabiliriz.

Teşekkürler.

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ İSMAİL YÜCEL – Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürü İsmail Yücel. Ben de Komisyonu Bakanlığım adına saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, ana komisyonda da Bakanlığımızın görüşlerini genel olarak ifade ettik. Bizim 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Kanunu’nun bu kanunda kapsam olarak ifade edilmesi ve o kanuna atıfta bulunmasıyla ilgili bir talebimiz var. Komisyonla bunu komisyonun takdiri doğrultusunda istişare etmek isteriz.

Onun dışında da hizmet sağlayıcılarla ilgili ve aracı hizmet sağlayıcılarla ilgili “Tanımlar” maddesine iki tanımın ilave edilmesi ve aracı hizmet sağlayıcıların sorumluluklarının tasarıda daha net bir şekilde tanımlanması yönünde taleplerimiz var. Bu hususu da takdirleriniz doğrultusunda Komisyonla istişare etmek isteriz.

Bir de genel olarak diğer bakanlıklar da ifade etti, biz “Sanayi ve Ticaret Bakanlığı”yla ilgili ibarelerin “Gümrük ve Ticaret Bakanlığı” olarak değiştirilmesi yönünde görüşlerimizi daha önce ifade etmiştik. Bunlar zaten maddelere geçildiği zaman yapılacaktır çünkü 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’yle Bakanlığımızın görev alanlarına, elektronik ticaretin düzenlenmesi ve denetimiyle ilgili bir görev ilave edilmiştir, ayrıca bu kanun tasarısında Teşkilat Kanunu’ muza bir ilaveye gerek kalmamıştır.

Bunların dışında maddelerde ilave birtakım görüşlerimiz olacak, katkılarımız, katkı tekliflerimiz olacak.

Genel olarak mutabıkız bunların dışında.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

Buyurun.

TOBB TEMSİLCİSİ YASİN EKMEN – Sayın Başkan, değerli üyeler; biz geçen hafta yine uzun uzun görüşlerimizi belirtmiştik. Bugünkü toplantıda da tekrar aynı hususlara girmek istemiyoruz ama TÜSİAD’daki Eray Bey’in dile getirmesiyle birlikte yine bizim de görüş belirtmemiz gerekiyor, kendileriyle örtüşen görüşümüz bulunmaktadır. Yani Birlik olarak biz de opt-out sisteminin ticaretimizin önünü, e-ticaretin önünü açacağı düşüncesindeyiz. Yani bunu hâlâ talep etmekteyiz. Şimdiye kadar olan toplantılarda görünen şuydu ki opt-out sistemi benimsenmemekte, benimsenmeyecek de. Biz hâlâ Birlik olarak opt-out sistemini talep etmekteyiz çünkü bu sistem ile ticaretin önü açılacaktır, bu kanaatimiz. İlk iletinin altında “Bu tür reklam veya bu tür iletiler almak istemiyorum.” seçeneğinin olduğu bir iletinin, böyle bir imkânın verilmesi kanaatindeyiz.

Bir de “gönderici” tanımının eklenmesi gerektiğini düşünüyoruz. 8’inci maddede gönderici var ama bu gönderici kimdir, hizmet sağlayıcı mı yoksa hizmet sağlayıcının arkasındaki kişiler mi? Bunun netliğe kavuşturulması gerekmektedir.

Şimdilik söyleyeceklerimiz bundan ibaret. Daha sonra maddelere geçtiğimizde yine madde bazında görüşlerimiz olacaktır.

Teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Herhangi bir açıklama yapmak isteyen arkadaşımız var mı?

O zaman Tekin Memiş Hocamıza söz veriyorum.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Ben bir şey sormak istiyorum. Ben de hızlıca baktım, TÜSİAD şimdi verdiler ama TÜSİAD opt-out görüşünü benimsemiyor, o opt-in görüşünü benimsiyor, hani farklı yaklaşımları var ama. Geçen hafta yine Atilla Bey’le konuştuğumuzda o opt-in sistemine taraftar olduğunu sadece... Hani “Görüşlerimiz aynı doğrultuda.” dediniz ama TÜSİAD opt-in’i savunuyor, opt-out’u savunmuyor bildiğim kadarıyla.

TÜSİAD ANKARA DAİMİ TEMSİLCİSİ ERAY AKDAĞ – Opt-out...

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Opt-out...

Peki o zaman. Yani o zaman TOBB’un bize bildirdiği görüş, yazılı görüşün dışında başka bir görüş daha bildirdi. O zaman onu kaydedelim biz.

TOBB TEMSİLCİSİ YASİN EKMEN – Efendim, genel olarak, ilke olarak opt-out sistemini benimsiyoruz ama devam eden görüşmeler neticesinde gelinen noktada fazla ısrar etmenin de bu tasarının önünü tıkayacağını düşünmekteyiz. Dolayısıyla geri adım atıldı ama ilke olarak opt-out sistemi daha benimsenmeli diye düşünmekteyiz.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Geri adımı kim attı?

TOBB TEMSİLCİSİ YASİN EKMEN – Biz attık gibi bir şey.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Atmayın, niye atıyorsunuz? Sonuna kadar savunun.

TOBB TEMSİLCİSİ YASİN EKMEN – Sonuna kadar savunuyoruz ama efendim, geçen hafta hiçbir yere ulaşamadık yani bütün gün...

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Ulaşmayın, belki haklı çıkarsınız. Sonuna kadar görüşünüzü savunun, en son kararı da Komisyona bırakın ama geri adım atmayın.

TOBB TEMSİLCİSİ YASİN EKMEN – Efendim, biz görüşümüzü belirtmiştik, ilk ayrıntılı görüşümüzü; orada daha ayrıntılı bu hususlara değinilmişti.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Siz geri adım atmayınca benim geçen haftadan bu haftaya görüşüm sizin lehinize değişti de onun için söylüyorum. Sizin gibi düşünüyorum ben de. Onun için geri adım atmayın.

TOBB TEMSİLCİSİ YASİN EKMEN – Beni yalnız bıraktınız diyorsunuz.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Yok, yalnız bırakma anlamında değil yani her zaman çoğunluğu savunduğu şey doğru değildir, bazen de bir kişinin savunduğu şey daha sonra diğerlerini ikna edebilir.

TOBB TEMSİLCİSİ YASİN EKMEN – Efendim, o zaman tekrar ayrıntılı görüşümüzü göndereceğiz.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – İsterseniz, ben, dünyada uygulanan opt-out sistemini... Şimdi, opt-out ve opt-in sistemiyle ilgili bir yetmiş ülkenin ayrıntılı bilgisini gönderdim ama opt-out sistemini uygulayan ülkelerden Amerika Birleşik Devletleri’nin uygulamasını bir örnek olarak vereyim. Yani tamam, savunuyoruz ama opt-in, opt-out sadece bu hükümlerle sınırlı değil. Opt-out sistemini benimseyen Amerika Birleşik Devletleri’nde aynı zamanda hapis cezası da öngörülüyor. Yani bir defa gönderildi mail, ondan

sonra “İstemiyorum.” maili şeklinde, daha doğrusu “Bundan sonra gönderme.” dendiği hâlde tekrar gönderildiği takdirde bir ila üç yıla kadar falan hapis cezası var; birincisi bu.

Opt-out sisteminin benimsenebilmesi için Amerika Birleşik Devletleri’ nin kurmuş olduğu sistemde bütün reklamların tek tek ayırt edildiği bir sistemin kurulması gerekiyor. Yani tek tek sınıflandırmamız lazım. Mesela pornografik içeriğin mutlaka, işte porno olarak o tanıtım ibaresinde mutlaka bulunması gerekiyor; diyelim ki bu bir ticari reklamsa ticari reklam olduğunun belirlenmesi gerekiyor; propagandaysa propaganda olarak belirlenmesi gerekiyor. Yani eğer hani biz sistemi savunuyorsak sadece bir sistemi savunma değil bütün yani önerileri bu şekilde getirmek lazım.

Yine, eğer herhangi bir yanıltıcı mail adresi kullanılması hâlinde beş yıla kadar, yine Amerika Birleşik Devletleri’ nde hapis cezası öngörülmüş. Yani aslında bizim kıta Avrupası hukuk sisteminden ya da bizim benimsemiş olduğumuz opt-in sisteminden daha ağır sonuçları getiriyor bu sistemi benimseyen ülkelerde. Yani biz hani “Sadece opt-in, opt-out’ u benimseyelim.” demekle bir yere varamayız eğer benimseyeceksek Komisyon olarak, o zaman daha ayrıntılı bir çalışma yapıp gerçekten ne getirip ne götürdüğünü de bilmemiz lazım. İsterseniz, önümüzdeki hafta tekrar, opt-out’ a ilişkin ülke uygulamalarını daha ayrıntılı bir, yani nasıl uyguluyorlar, onu da göndereyim, hani hangisini seçeceğimize karar verelim yani böyle, “Tek bir şeyi önce göndereyim, sonra göndereyim” den ibaret değil diğer ülke uygulamalarında. Onu belirtmek istiyorum.

Ben birkaç şeyi daha söylemek istiyorum. Cihan Bey’ in söylediği “hizmet sağlayıcı” kavramı vardı. Oradaki “hizmet sağlayıcı” kavramı zannediyorum şöyle: Biz oradan İnternet servis sağlayıcılarını kastetmemiştik. Hani bu vesileyle açıklayayım, hem de Komisyona açıklamada bulunalım.

Bizim oradaki “hizmet sağlayıcı” mız herhangi bir mal ya da ürünü elektronik ortamda pazarlayan, sağlayan herkes. “Gönderen” kavramını özellikle tanımlamadık çünkü “gönderen”, işte “getiren, götüren” gibi kavramların hani Türk hukukunda ayrıca tanımlanmasına gerek olmadığını düşündük.

Tüketicinin korunması hakkında mevzuata çok ayrıntılı bir atıf yapmadık. Hani o zaman sizden de, hatırlıyorsanız, Komisyonumuzda arkadaşlarımız vardı. Zaten biz tüketici işleminin olduğu hâllerde, hani tüketicinin korunması hakkındaki mevzuatın zaten otomatikman uygulandığını söylüyoruz. Hani burada ayrıca bir daha “Saklıdır, buraya atıf yapılır, bunlar uygulanır.” demek hukuk tekniğine çok uygun gelmediği için biz bunu muhafaza etmiştik.

Bir şeyi daha söyleyelim, biz tabii Borçlar Kanunu Tasarısı... Bakanlık isimlerini düzelteceğiz çünkü bu çalışmaların yapıldığı zaman da bakanlıkların ismi böyle değildi.

Belki şu noktada bir şeyi düşünmemiz lazım. Sözleşmeler konusunda bizim Komisyonumuzun hazırlığı zamanında Borçlar Kanunu henüz tasarı hâlindeydi, tüketicinin korunması hakkındaki mevzuatta birtakım değişiklikler öngörülmüyordu. Mesela elektronik ortamda yapılan sözleşmelerin daha sonra işte nasıl kaldırılacağı, mesela bir İnternet’ e abone oldunuz Türk Telekom’ dan. Hemen bir örnek olarak veriyorum, böyle oluyor diye değil ama. Telefonla abone olabiliyorsunuz ancak bu aboneliğinizi feshedebilmek için mutlaka yazılı olarak müracaat etmeniz ve bir ay sonrasında hüküm ifade etmesi gerekiyor.

Yine cep telefonu, özellikle GSM operatörlerinin uygulamış olduğu bir şey var. Yine bu tüketiciyi belki ilgilendiriyor. Biz o mevzuatta değişiklik yapılır diye düşünmüştük ama değişiklik yapılmadı. Telefonunuza bir mesaj geliyor işte “Şu tarifeye geçer misiniz geçmez misiniz?” şeklinde. “İptal” yazmadığınız ya da “Hayır” yazmadığınız zaman sizi otomatikman pahalı tarifeye geçiriyor ve birtakım ücretler tahakkuk ettiriliyor. Belki buna ilişkin zannediyorum bir ilave yapmamız gerekir.

Bilmiyorum, Fadil Bey de borçlar hukukçusu olduğu için hani o tasarılar zamanında, biz, işin doğrusu, bunları bekledik. Hani, açıklama olursa Fadil Hocam...

PROF. DR. FADIL YILDIRIM – Profesör Fadıl Yıldırım, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi.

Bu elektronik ticaretin hazırlanmasıyla ilgili komisyonda da yaklaşık bir yıllık bir sürede görev yaptık, beraber hazırladık. Borçlar Kanunu henüz tabii tasarı hâlindeydi. Henüz birçok kavramı değerlendirme noktasında şey yapamadık, o henüz netleşmediği için kanun, belki Mecliste çok ciddi anlamda örselenebileceğini düşünüyorduk. Hâlbuki güzel bir gelişme oldu, kanunun sistematigi bozulmadan, örselenmeden Meclisten geçti; güzel bir iş birliği örneği olarak ben değerlendiriyorum.

Bu çerçevede bu kanunu yeniden bizim aslında gözden geçirmemiz gerekiyor. Özellikle Borçlar Kanunu’ nda yapılan sözleşmelerin çok sıkı şekil şartlarına tabi tutulması, bunun şekil şartlarına aykırılığı hâlinde bunun müeyyidesinin ne olacağı konusunda butlan müeyyidesine hemen dayayacak olursak işin açıkçası, elektronik ticareti değil, normal ticareti de kilitler, çekilmez hâle

getirebileceğiz. Dolayısıyla buradaki hani yükümlülüklerin, servis sağlayıcının yerine getirmesi öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmediği durumlarda acaba sözleşmenin akıbeti ne olacaktır? Bunları da ciddi anlamda revize etmemiz lazım, düzeltmemiz lazım, bir geçiş hükmüyle bunları düzeltmemiz gerektiğini düşünüyorum.

Bunların çalışmasını biz Tekin Bey'le ayrıca bir yapalım, Komisyona da bu konuda bilgi verelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

DPİD HUKUK DANIŞMANI YUNUS EMRE BERK - Herkese merhaba, saygılar sunuyorum.

Doğrudan Pazarlama İletişimcileri Derneği Hukuk Danışmanıyım. Aynı zamanda sektörden birçok reklam ve pazarlama, iletişim ajansına hukuk danışmanlığı yaptığım için aslında sektörü temsilen buradayım diyebilirim. Kendim aslen avukatım. Hem Türkiye'de hem yurt dışında avukatlık yaptım ve Avrupa Konseyinin hem tasarıda atıf yapılan hem de söz konusu görüşlerde atıf yapılan birçok direktifinin revizyon çalışmalarında bulundum Brüksel'de. Dolayısıyla, Avrupa Birliği'nin de şu anda nereye doğru gittiğini yakından takip edebiliyorum.

Bizim sektör olarak şunu söyleyebilirim: E-ticaretin düzenlenmesi hakkındaki kanun tasarısını büyük bir heyecanla karşıladık. İki tane temel görüşümüz var -parantez içinde- endişemiz var, bir tanesi TUSİAD'ın da belirttiği konu aslında. Çünkü burada söz konusu tasarıyla iki tane konu düzenleniyor. Bir tanesi e-ticaret, diğeri de aslında izinli pazarlama aktiviteleri ki bizim endişemiz biraz burada oluşuyor çünkü malumunuz, sayın hocalarımın da belirttiği gibi, sizlerin de belirttiği gibi, Avrupa Birliği izinli pazarlama ile elektronik ticareti aslında farklı direktiflerde düzenlemiştir. Temelinde 9546 sayılı Direktif vardır ve şu anda bir ay içerisinde yeni düzenlemeleri devreye girecektir ve Hocamın da altını çizdiği gibi, aslında opt-out'tan tamamen bir çıkış vardır, opt-in'in benimsenmesi vardır fakat bir iki istisna ve esneklikle birlikte, ki bizim ikinci teklifimiz de o olacak zaten.

Dolayısıyla, birinci görüşümüz bizim, Kişisel Verilerin Korunması Hakkındaki Kanun Tasarısı kanunlaşmadan, yürürlüğe girmeden, e-ticaret'le, izinli pazarlamanın düzenlenmesi hâlinde tanımlama eksikleri ciddi boyuttadır. Örneğin kişisel verinin tanımlaması, birkaç tane sektörel örnektelik, telekomünikasyon sektörü ve kredi kartları ve banka sektörü dışında kişisel verinin tanımı şu anda hukukumuzda yoktur. Müeyyideleri vardır Ceza Kanunu'nda, vesairede fakat tabii, bir tanımlaması şu anda yok. Dolayısıyla, "Tanımlama" maddesinin biraz daha genişletilmesi gerektiğini düşünüyoruz izinli pazarlamaya yönelik olarak.

E-ticaret kısmında ben şahsen oldukça yeterli görüyorum çünkü Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği'ne de paralel olarak düzenlenmiş durumda ve Avrupa Birliği'nin 2000/31'ine de gayet uygun.

Bir diğeri de, biz de açıkçası Dernek olarak veya sektör olarak opt-out'un benimsenmesi taraftarı değiliz çünkü opt-out'un benimsenmesi demek, bu işi doğru dürüst yapanla yapmayan arasındaki farkın kalmaması demek aslında. Fakat biz biraz yumuşak geçiş taraftarıyız, kısaca onu söylemek istiyorum. O da şu: Elektronik ticaretteki yani izinli pazarlamaya dayalı SMS, e-mail ve otomatik aramanın ayrıştırılması gerektiğini düşünüyoruz çünkü e-mail aslında kendi üzerine daha korunaklı bir sistemdir elektronik posta iletişi. Çünkü birincisi, elektronik posta iletişinde opt-out opsiyonu çok kolaydır, SMS'le ve otomatik aramada çok zordur. İki, hem ISP'lerin hem de ESP'lerin yani hem İnternet hizmet sağlayıcıların hem de e-mail hizmeti sağlayıcıların kendi çok ciddi filtre sistemleri vardır. Yani spam önleme sistemleri vardır fakat SMS ve otomatik aramada kişiye, bireye, şahsa çok fazla opt-out imkânı tanınmaz yani mümkün değildir. Dolayısıyla hak ihlali, kişisel hak ihlali daha mümkündür.

Dolayısıyla gerekmesi hâlinde biz e-mail'in biraz daha farklı, biraz daha esnek olarak düzenlenmesi ve 2002/58 sayılı Avrupa Birliği Direktifi'ndeki 13'üncü maddenin ikinci fıkrasındaki istisna demeyelim ama esneklik tanımının uygulanmasını düşünüyoruz. O da çok kısa olarak şudur, öyle sözlerime son vereyim: Bir tüketici ya da bir birey ile daha önce meşru yollardan herhangi bir şekilde bir ticari iletişim kurulmuş ise bu en basiti, örneğin bir (x) markanın mağazasına girilip orada ürün incelemesi yapıp bir bilgi formu doldurulup bırakılması da aslında bir tür meşru iletişimdir ve bunun üzerine gönderilecek olan bilgilendirme mail'i, 6'ncı maddede belirtilen açık izin olmasa da elektronik ya da ıslak imzayla toplanmış olmasa da bir tür, tabiri caizse zımni izin olarak kabul ediliyor Avrupa Birliğinde. Bunu İngiltere şu anda aktif olarak uyguluyor. Yani ben bire bir olarak deneyimliyorum hâlen. Avrupa'da birçok ülkede yavaş yavaş terk ediliyor. Ama hemen şunu söyleyeyim, Avrupa Birliği buna, bu duruma şu anda otuz bir yılda geldi. Biz çok daha hızlı ilerleyeceğiz, ülke olarak çok da hızlı öğreniyoruz onlardan, daha yetenekliyiz her anlamda ama bizim de bir geçiş sürecimizin olmasının gerektiğini düşünüyoruz. Aksi takdirde, mevcut datanın yüzde 90'ınının şu şekilde çöp olabileceği ihtimaliyle karşı karşıyayız. O da sektör için ciddi bir tehdit.

Çok teşekkür ederim.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Şimdi, geçen hafta bu epey bir tartışıldı yani daha önce herhangi bir şekilde alışverişte bulunan veya ikili ilişkide bulunan kimselerin dataları nasıl kullanacağıyla ilgili. Burada sıkıntı zaten, farz edelim ki ben herhangi bir mağazaya gittim, bir alışveriş yaptım. Ama onun sonrasında bana böyle bir bilginin gelmesini istemiyorum. Bu bir alışveriş sadece.

Geçen hafta yine yapılan tartışmalarda, yani orada yapılacak bir bilgilendirme notuyla, işte hazırlanacak o formla “Ben bu mailleri almak istiyorum.” veya “Almak istemiyorum.” şeklindeki bir tanımlamayla zaten düzeltiliyor.

Bilmiyorum geçen hafta dinlemediğiniz için herhâlde.

DPİD HUKUK DANIŞMANI YUNUS EMRE BERK – Dinledim, Altuğ Bey’den aldım. İleriye yönelik olan uygulamalardan endişemiz yok Üstadım. Geçmişte elimizde olanlardan dolayı.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Ben de geçmişte kastediyorum zaten.

DPİD HUKUK DANIŞMANI YUNUS EMRE BERK – Yani bir kısmında dataların... Çünkü data bu şekilde toplanmamış olabiliyor. Birçok ajans 2000’li yılların başından itibaren, o açıkça kutucuk olan işte “Bilgilendirilmek istiyorum.” şeklindeki kutucuğu kilitlemeden ciddi miktarda ciddi volümde data toplamış durumda. Endişemiz onlarla alakalı.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Burada yine geçen hafta konuşuldu bununla ilgili; yani 2009’dan beri bu kanun tasarısının görüşüldüğü, bununla ilgili bilgilendirme yapıldığı, dolayısıyla, eldeki bu verilerin yani bu tasarıya uygun şekilde derlenmesinin önemli olduğu söylendi ama bununla ilgili girişim yapılmadı. Yani bu geçiş süreci de konuşuldu geçen hafta bir miktar. Bu geçiş sürecinde yani herkesin elindeki datayı yani gönderebileceği bir postayla, yani bu formları gönderir ve geri dönüşünü sağlayabilir. Hatta üzerine –bu Avrupa’nın değişik ülkelerinde var- pulunu da yapıştırır ama alabilir, bunları düzenleyebilir, hepsi gereksiz olmayabilir yani şey değil.

DPİD HUKUK DANIŞMANI YUNUS EMRE BERK – Dönüş oranı çok düşük oluyor, yüzde 3’lerde.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Düşüktür ama yani mecbur yani.

DPİD HUKUK DANIŞMANI YUNUS EMRE BERK - O yüzden elimizdeki 100 bin datanın 97 bininin çöp olması demek bu.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Öyle söylüyorsun ama değişebilir yani.

DPİD HUKUK DANIŞMANI YUNUS EMRE BERK – Peki. Yani biz görüşümüzü bildirmiş olalım.

Saygılar sunuyorum.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Görüşünüz üzerinde Emre Bey, ben bir şey sormak istiyorum. Aslında sizin bize göndermiş olduğunuz 6’ncı maddenin üçüncü fıkrasının (a) bendinde yani bizden farklı olarak söylediğiniz şey nedir? “Kişisel verilerin bir mal ya da hizmetin satış işlemi ya da satışa yönelik her türlü tanıtım ve iletişim faaliyeti esnasında açıkça belirtilerek elde edilmiş olması.” Yani bizim de istediğimiz bu. Yani bunu yaptığımız zaman yani bu madde, hani bizim düzenlediğimiz madde sizin maddenizden çok farklı değil.

DPİD HUKUK DANIŞMANI YUNUS EMRE BERK – Doğrudur Üstadım, değil.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Başka bir maddede değişiklik önerisinde bulunmamışsınız. Biz zaten bunu düzenledik, hani başka bir şey düzenlemedik ve sizin için de o zaman bu elektronik veri bankalarını düşünerek de geçici maddeyi düzenledik.

DPİD HUKUK DANIŞMANI YUNUS EMRE BERK – Doğru Üstadım, haklısınız. Ben de öyle algıladım fakat sektörde böyle bir algı yok. Yani biraz daha açık olması gerektiğini düşündük çünkü böyle, direkt o maddeye bakıldığı zaman sanki bizim açıkladığımız, gerekçede de belirttiğimiz sebeplerin anlaşılmadığını gördük sektör tarafından, ki diğer sektör kuruluşlarından da aynı geri dönüşümleri alıyoruz, TÜSİAD’ın da aynı endişesi var, geçici maddenin o ihtiyacı karşılamadığını düşünüyor, ki ben de şahsen öyle düşünüyorum.

Dolayısıyla, aslında o biraz da bizim sizi dinlemeden önce -yani ilk kez sizi dinleme fırsatı buluyorum- yani Komisyonun tam aklından geçenleri anlayamadan önce bizim belki de -parantez içinde- bir endişemizi dile getirmektir ama zaten siz gerekli düzenlemeleri bu çerçevede, bu mantalitede yapıyorsunuz, ne mutlu bize.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Yani sizin teklif ettiğiniz şeyin aynısını düzenliyoruz biz de. Biz de bu tür veri bankalarının açıklanarak, işte “Bana reklam gönderebilirsin.” denden sonra gönderilebileceğini söylüyoruz zaten. Yani biz, sizin gönderdiğiniz öneriden farklı hiçbir şey yapmadık ama isterseniz, yani şurada uzlaşma sağlanacaksa, hani biraz daha açarak sizin cümlelerinizi koyduğumuz zaman endişeniz gidecekse onu da koyabilirsiniz ama siz de hukukçusunuz, ben de hukukçuyum. Hukuken hiçbir şey fark etmeyecek.

DPİD HUKUK DANIŞMANI YUNUS EMRE BERK – Hakkısın Hocam. Bizim endişemiz şuydu: Yani orada açık ve önceden izne, bir istisna demeyeyim de ek olarak bir düzenleme getirmek istedik.

Yine, Beyefendinin ismini bilmiyorum, affımı...

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Mustafa Öztürk...

DPİD HUKUK DANIŞMANI YUNUS EMRE BERK – Mustafa Bey'in de belirttiği gibi, orada yani opt-out'u her zaman tutma kaydıyla tabii ki. Yani biz 3'üncü maddede de hep onu belirttik, opt-out imkânı her zaman olmalı. "Ben istemiyorum, iletişime geçilmek istemiyorum." istisnasız olarak her iletişimde zaten olmalı.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Zaten var.

DPİD HUKUK DANIŞMANI YUNUS EMRE BERK – Olmalı ama yani bizim o endişemizin sebebi, 2009'dan daha da önce 2000'li yılların başında basit bir form doldurarak, o diktirme, kutuyu çarpiya alma, çek işareti koymadan toplanmış datanın ne olacağı konusundaydı. Onun da bir tür zımni izin olarak kabul edilmesi taraftarıydık tabii her zaman gene opt-out tutmak kaidesiyle.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Bir şey söyleyebilir miyim.

BAŞKAN – Buyurun.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Şimdi, zaten buradaki veriler, data hangi şekilde toplanmış olursa olsun, eğer biz "Bu reklamı ya da maili ya da iletiyi almak istemiyoruz" sistemini sağlıklı çalıştırırsak aslında oraya geçiş süreci de koymaya gerek yok. Üç aylık bir süre içerisinde bütün veriler yerine oturur yani o zaman sağlıklı biçimde oturur. Ek bir şey de koymaya gerek yok. Bütün mesele orada.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Evet, aynen.

ÜMİT ÖZGÜMÜŞ (Adana) – Yani o iletinin reddi maddesinin doğru çalışması, o verilerin saklanmış olması ve çok çabuk olarak, işte, "İstemiyorum." kutucuğunun, geçen defa da önerdiğim gibi çok belirgin olması. Yoksa bu geçiş sürecinde daha önce on yıldan beri toplanmış olan verilerin, işte gönüllü, gönülsüz, zımni, öyle böyle toplanmış olmasının çok fazla bir önemi yok.

BAŞKAN – Buyurun İsmail Bey.

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ İSMAİL YÜCEL – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hocamızın açıklamalarına ilave olarak birkaç hususu komisyonun bilgilerine sunmak istedim. Elbette mülga Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bu tasarrufların hazırlık sürecinde yer aldı ve katkı sağladı ancak kısa bir süre önce mesafeli satışlar ve kapıdan satışlarla ilgili AB mevzuatında ciddi değişiklikler yaşandı. 2011/83 sayılı Tüketici Hakları Direktifi, 10 Ekim 2011 tarihinde kabul edildi ve 22 Kasım 2011 tarihinde Avrupa Birliği Resmî Gazetesi'nde yayınlandı. Burada elektronik ticarete ilişkin, elektronik ticaretin kapsamına ilişkin özellikle "B2C" diye tabir ettiğimiz bir tarafta tüketicinin olduğu sözleşmelerde ciddi değişiklikler yaşandı. Bu değişikliklere paralel olarak birtakım düzenlemelerin yapılmasını gerektiğini düşünüyoruz. Bunlardan birisi istisnalar. İstisnalarla ilgili, tasarıda herhangi bir düzenleme yok. Bu Direktif doğrultusunda bahis ve piyango çekilişleri, bankacılık ve sigortacılıkla ilgili işlemler ve buna benzer işlemler istisna tutulmalı diye düşünüyoruz.

Bir de özellikle Bakanlığın görevi, elektronik ticaretin gelişimine katkı sağlamak ve elektronik ticaretin gelişiminin önündeki engelleri kaldırmak. Yine yakın bir süre içerisinde uluslararası anlamda ciddi firmalar Türkiye'de yatırım yapmaya başladılar ve bunlar yer sağlayıcı, hizmet sağlayıcı. Yer sağladıkları firmaların işledikleri hukuka aykırı fiiller dolayısıyla, bu yer sağlayıcılar Türkiye'de ticari faaliyette bulunamaz hâle geldi. Yani Bakanlığımızın bir diğer faaliyetleri de gümrük hizmetleri biliyorsunuz. Bu vesileyle birtakım davalar açıldı. Onun için, bu kanunda hizmet sağlayıcılar ve aracı hizmet sağlayıcılarla ilgili tanımların yapılması, istismara, birtakım yanlış değerlendirmelere meydan vermeyecek şekilde yapılması ve özellikle hizmet sağlayıcıların sorumluluklarının açıkça belirlenmesi ihtiyacı olduğunu düşünüyoruz.

Bir de 6'ncı maddede eğer tüketici kendi isteğiyle iletişim bilgilerini vermişse ticari iletilerin gönderilebilmesi için ilave bir onayına ihtiyaç duyulmadan gönderilebilmesini öngörüyoruz. Yani biz opt-in'den yanayız ama bunun birazcık daha Türkiye'de yumuşatılarak uygulanmasını istiyoruz. Bunun için de 6'ncı maddenin birinci fıkrasına bir cümle ilavemiz var. Tüketici bunu her zaman kendi iradesiyle reddetme hakkına sahiptir. Ama ben iletişim bilgilerimi kendi irademle veriysem bu bir kabuldür. Bu iradem değişene kadar bana ileti gönderilebilir diye düşünüyoruz.

Sayın Başkanım, eğer müsaade ederseniz, Bakanlığımızın ilgili bir diğer birimi Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğünden bir uzman arkadaşım var. Bu 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Kanunu'yla ilgili hem son gelişmeleri hem de

Bakanlığımızın hassasiyetini daha iyi ifade edecektir. Değerli Hocam, bizim tasarıda tüketicinin korunması mevzuatıyla ilgili hassasiyetimiz özellikle bu son direktifin yayınlanmasından sonradır. Arkadaşımız Komisyonu daha detaylı bilgilendirecektir.

Buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET UZMANI DOĞU CANOĞLU – Teşekkür ederim.

Bilindiği üzere, elektronik ticareti mesafeli sözleşme olarak tanımlayarak mevzuatımıza sokan 4077 sayılı Kanun'un 9/a maddesi ve Uygulama Yönetmeliği'dir. Bu Uygulama Yönetmeliği 97/7 sayılı Direktif çerçevesinde aslında hazırlanmış bir mevzuattır. Ancak, 2011 yılında, Sayın Genel Müdürümüzün de aktardığı gibi yeni bir direktif çıktı. Bu Tüketici Hakları Direktifi bu mesafeliye ilişkin olan düzenlemeyi ortadan kaldırarak yeni birtakım düzenlemeler getirdi. Bu düzenlemeler aslında hemen hemen paralel düzenlemeler. Mesela ön bilgilendirme yükümlülüğü, cayma hakkı, siparişin ne zaman teslim edileceğine ilişkin birtakım ayrıntılı düzenlemeler var konuya ilişkin olarak.

Burada asıl önemli olan, gerek bu mevzuatta, gerek mesafeli, bizim 4077 sayılı Kanun'da özellikle çıkan nokta ön bilgilere ilişkin hususlar. Yani ön bilgilere ilişkin olarak bizim Kanun'umuz da, yani daha doğrusu şu anda üzerinde konuştuğumuz Elektronik Ticaret Kanunu Tasarısı'nda birtakım bilgilerin verilmesi gerektiği belirtiliyor. Bu bilgiler de 2000/31 sayılı Direktif çerçevesinde hazırlanmış bilgiler. 2011 yılında çıkan Tüketici Hakları Direktifi'nde bu bilgilere ek olarak özellikle tüketicilere birtakım bilgiler verilmesi de şart koşulmuş durumda. Bu maksimum uyum direktifi olduğu için uyumlaştırılması sırasında tamamen hükümler bire bir uyumlaştırılacak. Aynı zamanda, bu ön bilgilendirmede eğer 2000/31 sayılı Direktif'le, yani tasarıya temel oluşturan Direktif'le çelişen hükümler varsa, bu Direktif'in, yani Tüketici Hakları Direktifi'nin uygulanması gerektiği hususunun da altı çizilmiş durumda. Bu çerçevede tasarıya genel olarak baktığımızda birtakım bilgilendirme yükümlülükleri var. Bu yükümlülükler de tüketiciye yönelik olarak daha ziyade hazırlanmış düzenlemeler. Çünkü zaten esnaf ve tacir olursa "Taraflar, aksi kararlaştırılmadıkça bu düzenlemelerden muaftır." hükmü koyulmuş. Şimdi doğrudan tüketicilere yapılan bir düzenleme söz konusu olduğunda hâlihazırda mevcut olan mesafeli sözleşmelerle tüketicilere getirilen birtakım hakların geçersiz kılınabileceği endişesi Genel Müdürlüğümüzde, Bakanlığımızda hâkim. Çünkü burada da tüketicilere verilmesi gereken birtakım bilgiler düzenlenmiş. Bizim mevzuatımızda da sonradan çıkan ve bu alana özel bir düzenlemenin bu hakları, tüketiciye sağlanan ön bilgilendirme hakkı, ayrıntılı birtakım ön bilgilerin verilmesi düzenlemelerini, cayma hakkını, siparişin belli bir sürede teslim edilmesi gibi tüketiciye tanınan önemli hakları ortadan kaldırabileceği endişesi taşıyoruz. Bunun için de düzenlemenin kapsam maddesinde özellikle 4077 sayılı Kanun'a bir atıf yapılmasının tüketici hakları açısından oldukça faydalı olacağını düşünüyoruz.

Diğer taraftan, yine gerek bizim mevzuatımızda gerek 2011 yılında çıkan Tüketici Hakları Direktifi'nde birtakım kapsam dışı tutulan düzenlemeler var. Bunların özellikle 2000/31 sayılıyla çıkan piyango hizmetlerine ilişkin olan düzenleme. Yani burada özellikle Bakanlığa bir yetki verilerek dinamik bir alan olan bu Elektronik Ticaret Kanunu'ndaki düzenlemelerin aktarılmasında Bakanlığa bu kapsam dışı veya kapsam dışı maddesinin doğrudan kanunda konulması veya Bakanlığa bir yetki verilmesi suretiyle bu düzenlemenin daha aktif bir şekilde hayata geçirilebileceğini düşünüyoruz.

Yani kısacası söylemek gerekirse, tasarının yasalaşması hâlinde bizim Kanun'umuzla getirilen düzenlemelerin özellikle uygulamada ortadan kaldırılabilmesi endişesi nedeniyle iki düzenlemenin birbirine paralel bir şekilde yürütülmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bunun için de gerekli atıfların madde metninde yer alması gerektiğini düşünüyoruz.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜSİAD ANKARA DAİMİ TEMSİLCİSİ ERAY AKDAĞ – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Konu çok oraları da içerdiği için önceki konuşmacıların da değerli katkılarını aldıktan sonra sadece bir iki noktayı ufakça belirtmek istedim. Bunlardan bir tanesi, aslında az önce de konuşmuştuk, opt-in/opt-out' u madde bazında konuşurken önümüze gelecek bir diğer konu da şu: Bilgilendirme mailleri, daha doğrusu elektronik iletişim her zaman bilgilendirme amaçlı olmayabiliyor ve buna göre de belki opt-in/opt-out mu olacak yoksa geçiş mi öngörülecek, bir kademelendirme yapmamız... Neyi kastediyorum: Size gelen elektronik iletişim bilgilendirme amaçlı ve sizin lehinize olabilir; kamu amaçlı bir bilgilendirme olabilir, reklam amaçlı bir faaliyet olabilir, promosyon veya yine belirtildiği gibi, örneğin piyango amaçlı olabilir. Bunların her biri için aslında farklı kademeleri açmak bile söz konusu olabilir eğer biz opt-in yükümlülüğünü ortaya koymak durumundaysak. Kritik konulardan birisi maddeye geçtiğimizde bu olacaktır diye düşünüyoruz. Artı her maddede çıkma imkânının özel olarak belirtilmesi hükmü prensipte anlamlı olmakla beraber orada da örneğin SMS iletişiminde bir problem olabilir. Çünkü 160 karaktere sığdırmak yükümlülüğü var, onun getirdiği bazı ek sorunlar var. Oradan mı opt-out etmeli veya başka yerden mi? Orada bir diğer konu ortaya çıkacaktır.

Yine, Sayın Genel Müdür İsmail Bey'in de değindiği gibi bir diğer konu aslında hizmet sağlayıcı konusu. Örneğin bizim de görüşümüzde daha sonra görünüyor olacak. Gönderici ve hizmet sağlayıcı, Adalet Bakanlığında Beyefendi güzel ifade etti... Ama sektörde şöyle bir şey de oluşabiliyor: İki ayrı kavramı belki teki olacak şekilde kullanmak ya da tanımlamakla daha sonraki bazı karmaşıklıkların önüne geçilebilir. Onunla ilgili olarak da yine dinlenilebilecek üç tane böyle temel konuyu önden, görüşmelere geçmeden işaret etmekte fayda olacağını düşündük.

Çok teşekkürler.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Buyurun Hocam.

PROF. DR. M. FADIL YILDIRIM – Ben Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Temsilcisi arkadaşımızın görüşlerine, endişelerine burada yer olmadığını düşünüyorum. Bu Kanun hem tüketiciler hem de tüketici olmayan kesimler arasındaki ticari ilişkilerde uygulanması söz konusu olan hükümleri içeriyor. Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri tabii ki mahfuz. O tüketici sözleşmesi niteliği taşıdığı hâllerde Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri uygulanacak ve orada yeni bir yönergenin uyumlaştırılması noktasında Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'da gerekli değişiklikler yapılabilir. Buraya sokulmasıyla elektronik ticareti tüketicinin korunmasıyla ilgili özel koruma şeylerine boğmuş oluruz. Elektronik ticareti tüketicinin korunmasıyla ilgili özel düşüncelere boğmuş oluruz diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Ben de birkaç şey söylemek istiyorum.

Hizmet sağlayıcı kavramı zannediyorum bir karışıklığa yol açıyor ama biz tanımlarda bu Kanun'un uygulanmasında hizmet sağlayıcı tanımını yaptık. Dolayısıyla, hizmet sağlayıcı bizim burada 5651 sayılı Kanun'daki hizmet sağlayıcılarla uzaktan yakından alakası olmayan bir kavram. Dolayısıyla, burada açıkça başka nasıl, yani "Bu o değildir." şeklinde bir tanım yapamayacağımız için mecburen böyle bir tanım yaptık. Yani Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'da yapılan değişiklikler, cayma hakkını biz özellikle düzenlemedik. Yani bu hakikaten cayma hakkının burada düzenlenmemesi açıkça zaten tüketicinin korunmasıyla ilgili mevzuatın uygulanacağı anlamına gelir. Yani hiçbir hâkim de önüne bir olay geldiği zaman sizin söylediğiniz endişeleri inanın taşımaz. Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'da asgari birtakım şeyler varsa sizin yönetmeliklerinizde düzenlenen, bundan sonra bu falanca kanunda bunu ilga etmiş şeklinde bakılmaz. Aynı mesele iki tane kanunda yapıldığı zaman özel hüküm-genel hükme bakarız. Eğer aynı konuda, aynı şeyde farklı düzenleme getirmiyorsa, aynı konuyu düzenliyorsa sonraki kanun hükümleri uygulanır. Yoksa burada siz kapsamı genişleterek uyguladığınız tüketicinin mevzuatı hakkında, mesela caymayı düzenlediyseniz, burada düzenlenmiyorsa bu zaten onu asla yürürlükten kaldırmaz. Hani böyle bir endişeye mahal yok. Bu endişelerinizi daha nasıl karşılayabiliriz, onun üzerinde çalışalım, yani hep birlikte çalışalım, yeniden bir değerlendirelim bakalım. Yani hakikaten tek tek belki de o değişiklikler...

Bir de Fadil Bey'in şu dediğine katılıyorum. Biz elektronik ticareti düzenlemek istedik. Şimdi biz tüketicinin korunmasıyla ilgili mevzuata hiçbir müdahale yapmak istemedik. Gerekçemiz de şuydu: Biz bu kanunda sadece tüketicileri baz almadık. Biz elektronik ticareti düzenliyoruz, asgari standartları getiriyoruz. Tüketicinin korunması ayrı bir mecra olduğu için onu siz kendi mevzuatınızda dilediğiniz gibi yapın istedik. Hani biz bir taraftan tüketiciyi çok koruyalım derken diğer taraftan da elektronik ticareti baltalamak istemedik aslında. Biraz gerekçemiz oydu.

BAŞKAN – Tabii, hizmet sağlayıcıyla ilgili buradaki bir kavram noktasında itiraz demeyelim de bir düşünce var. Öbür tarafta aynı olaya göndericiyle ilgili de karşılaştık. TOBB'daki arkadaşımız söyledi. Şimdi tabii burada gönderici derken üretici mi, doğrudan muhatap olan satıcı mı ya da bir aracı mı var gibi acaba bir soru mu vardı kafanızda TOBB'dan arkadaşım.

TOBB TEMSİLCİSİ YASİN EKMEK – Evet efendim.

BAŞKAN – Değil mi, öyle bir soru var. Onun için bu tür olaylarda bu muğlaklığı giderici ifadeleri acaba netleştirme durumumuz olabilir mi?

Buyurun İsmail Bey.

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ İSMAİL YÜCEL - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de bu öncelikle hizmet sağlayıcılarla ilgili tereddüde ilişkin birkaç görüşümü paylaşmak istiyorum. Doğrudur, 2'nci maddede hizmet sağlayıcı tanımı var. Ama Hocamın dikkatini bir konuda çekmek istiyorum. 2'nci maddenin gerekçesinde ikinci paragrafta "Bu maddede yapılan hizmet sağlayıcı tanımı 5651 sayılı Kanun'da yer verilen erişim ve yer sağlayıcı kavramlarını da kapsamaktadır." diyor. Dolayısıyla, bizim kastettiğimiz şey aracı hizmet sağlayıcıdır. Bir örnekle açıklamak istiyorum, belki tam

karşılamaz ama. Ankara’da bir alışveriş merkezinden örnek verelim. Kentpark. Kentpark’ta 250 tane işletme var. Kentpark şirket olarak, ticari işletme olarak ayrı bir tüzel kişidir ve statü olarak bizim burada konuştuğumuz konu itibarıyla aracı hizmet sağlayıcıdır elektronik ticarete uyumlaştırdığınız zaman. Oradaki 200 tane işletme de satıcıdır. Şimdi o 200 işletmeden herhangi birinin hukuka aykırı bir fiili nedeniyle şu anda mevzuattaki boşluk nedeniyle doğrudan Kentpark işletmesi tüzel kişiliğine sorumluluk yüklenmekte ve ona gidilmektedir. Biz “tanımlar” maddesinde “aracı hizmet sağlayıcı” tanımı yaparak, bunun sorumluluk sınırını tanımlayarak hukuka aykırı fiillerde doğrudan ilgili satıcıya, yani o çatı altında mal veya hizmeti satan satıcıya ulaşılmasını düzenlemeye çalışıyoruz. Yani aracı hizmet sağlayıcının satıcıyla ilgili sorumluluklarını da burada tanımlıyoruz biz. Yani diyoruz ki: “Aracı hizmet sağlayıcı yer sağladığı satıcının şu şu şu bilgilerini almak ve gerektiğinde ilgililere vermekle yükümlüdür. Vermediği zaman müeyyidesi budur. Ancak, şu fiillerin gerçekleşmesi hâlinde de sorumlu değildir eğer sorumluluklarını yerine getirdiyse.” Benim biraz önceki açıklamamda kastettiğim şey buydu. Türkiye’de maalesef bu tip uygulamalar var ve aracı yer sağlayıcı durumunda olan, niteliğinde olan yatırımcılar ciddi mağduriyetlerle karşılaşılıyorlar, ilgili bakanlık olarak bize müracaat ediyorlar. Şu an itibarıyla bu sorunun çözülmesinde ciddi sıkıntılar yaşıyoruz. Hatta Bakanlığımın bir diğer ilgili genel müdürlüğü bu konunun çözümüne ilişkin bir genelge hazırlığı içerisinde.

Ayrıca, Hocam, bu 4077’yle ilgili bizim önerdiğimiz kapsam maddesine ilave bir fıkradır. Şöyle bir fıkra sizin kaygılarınızı karşılamaz mı? Haklısınız, yani bu elektronik ticarete ilişkin bir düzenlemedir ve 4077 özel bir alanı düzenliyor. Eğer bir tarafta tüketici varsa oraya gidecektir hukuk. Ama “Bu Kanun kapsamında yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla, elektronik ticarete ilişkin işlemlerde taraflardan birinin tüketici olması hâlinde 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve bu Kanun’un ilgili ikincil mevzuatı...” Buna da gerek yok aslında, Kanun hükümleri yeterli. Orada da mesafeli satışlar ve kapıdan satışlarla ilgili ikincil mevzuatı kastediyoruz. Yani bu, tasarının kapsamını daraltır mı? Yani bunun bu şekilde kapsam maddesinde yer almasının çok ciddi bir sorun oluşturacağı kanaatinde değilim ben. Ayrıca, tanımlar maddesinde de gene bu son yayınlanan Direktif’e paralel olarak alıcı ve tüketici tanımlarıyla ilgili birtakım önerilerimiz var. Yani bizim Bakanlık olarak önerilerimizin gerekçesi 22 Kasım’da yayınlanan Direktif’tir. Hem oraya paralellik sağlamaya çalışıyoruz hem de tüketici haklarıyla ilgili Türkiye’de gelinen noktadan geriye gitmek istemiyoruz, herhangi bir kaygı oluşturmak istemiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Ben hemen birkaç şey söylemek istiyorum. Yani o sizin kaygılarınız hakikaten bu kadar... Yani “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.” demeyelim ama onu nasıl formüle edebileceğimiz üzerinde... Yani sıkıntılar, hukuk tekniği açısından hangi sıkıntılara yol açıp açmayacağı noktasında şey yapalım. Hani “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.” dersek çok ciddi sıkıntı olur ama “mahfuz kalmak şartıyla” falan... Bakalım orada onu nasıl formüle edebiliyoruz, onun üzerinde... Yani bu kaygılarınızı ben anladım İsmail Bey. Yani bunun üzerinde gerçekten görüşelim, bunun üzerinde çalışalım, bunu anladım. Ama bizim de bu noktada böyle bir düşüncemiz var. Ona bakalım.

Alıcı ve tüketici kavramını, biz özellikle Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’da sayılan, tanımlanan hiçbir maddeyi tanımlamak istemedik, özellikle kaçındık. Yani gerekçemiz şuydu: Bu bizim alanımız değil, sizin alanınız. Yani bu Komisyon kurulurken bize verilen bir yetki vardı, bu yetki çerçevesinde elektronik ticareti düzenlemektir. Yoksa biz tüketici mevzuatını düzenlemekle görevlendirilmediğimiz için biz bu alanı düzenlemedik. Tüketici ve alıcı kavramının benim kanaatimle yine de Elektronik Ticaret Direktifi’nde düzenlenmemesi lazım.

Şimdi ben tekrar bir bilgi vermek istiyorum. Avrupa Birliği’nin direktiflerini nasıl okumamız gerekiyor? Yani daha önce de birkaç defa açıklama yaptım ama Avrupa Birliği’nin direktifleri bütün ülkelerde farklı şekillerde kodifike ediliyor, kanunlaştırılıyor. Şimdi her direktif aynen bir ülkede bir kanun metni hâline getirilmiyor. Avrupa Birliği’nin direktifleri bir standart getiriyor, o standarda göre ülkeler kendi iç mevzuatına uyum sağlıyorlar. Mesela elektronik ticarete ilişkin Direktif Hollanda Hükûmetinde ya da Almanya’da Medeni Kanun’da, Borçlar Kanunu’nda ve Ticaret Kanunu’nda haksız rekabete ilişkin hükümler arasında düzenlenmiş ya da tüketicinin korunmasına ilişkin hükümlere... Yani serpiştirmişler. Biz de aynı usulü izledik. Çünkü bizim kanun komisyonumuz çalışmaya başladığı zaman Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un 9/a maddesi vardı karşımızda kapı gibi. Biz 9/a maddesinde hiçbir değişiklik yapmadık. 5651 sayılı Kanun’da İnternet servis sağlayıcılarına ilişkin tanımlar vardı, bizim yetkimiz dışındaydı, zaten tanımlanmıştı. Onu da yapmadık. Dolayısıyla, burada neler yapabiliriz üzerinde, sizin teklifleriniz üzerinde yeniden çalışalım. Ama dediğim gibi, sizin düzenlediğiniz alanları biz burada düzenlemekten kaçınalım derim.

BAŞKAN – Buyurun.

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ İSMAİL YÜCEL – Hocam, ilk sunumumda, dikkat ederseniz “Komisyonun takdiri doğrultusunda istişare etmek istiyoruz.” dedik. Biz ilgili Genel Müdürlüğümüz İç Ticaret Genel Müdürlüğü olarak. Görevimiz elektronik ticaretin düzenlenmesi ve denetlenmesi. Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğüyle de emin olun bunu uzun uzun istişare ettik. Zaman zaman o kaygılara katılmadığımız oldu. Çünkü biz ticareti düzenliyoruz genel olarak. Ama Türkiye’de tüketici haklarının geldiği nokta itibarıyla bu kaygıyı dikkate almak durumundayız. Ve ben arkadaşları uzun uzun dinledim, haklı gördüğüm kaygıları var. Yani bir tarafta tüketici varsa bu Kanun’u okuyan insanlara tüketicinin korunması mevzuatını da hatırlatacak bir atıfta bulunma ihtiyacı var diye düşünüyorum. Yani bu kanunun hükümlerini sıkıntıya sokmadan “Kapsam” maddesinde üzerinde çalışırız. Bir atıfta bulunmakta yarar var diye düşünüyorum.

BAŞKAN - Bu konuda Komisyonumuzun bir ortak görüşü var, o da şu: İlgili tarafların tamamı, katılımcılar dâhil -bu tasarımı zaten iletişim ortamında mevcut- bu tasarımın altına tasarımdaki mevcut durumla ilgili değişiklikler ya da olduğu gibi kabul ediliyorsa onun üzerine görüşler belirterek bize verilirse, mesela bir sonraki toplantımızda bunu alabilirsek çok daha verimli olacağı kanaatindeyiz. Zaten şu anda görüşler şeffaf bir şekilde burada görüşülüyor. Emin Bey’in bu konuda bir teklifi var.

Emin Bey, buyurun, isterseniz tekrar sizi de dinleyelim bu konuda.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Başkan, benim ifade etmek istediğim şey şu: Kurumların görüşleri aşağı yukarı ortaya çıkıyor. Bizim hocalarımızın yaklaşımını da görüyorum. Yani müspet bir şeye doğru gidiyor. Burada ne yapmak lazım: Bu mevcut bizim elektronik ortamda tasarımın her maddesinin altına, hangi kurum isterse, şöyle bir ilave, hüküm olarak koysun ve gerekçesini de yazsın. Gerekçesini arkasına yazsın ama maddeye derc etsin. Benim önerim bu. Biz de hem bunu daha kolay yaparız, değerlendirme imkânımız ortaya çıkar daha doğrusu. Bu değerlendirme imkânı ortaya çıktıktan sonra da oturup konuşurken de “Şunla şu çatışıyor, bunun şurasını bir düzeltmek lazım.” diye bir şey düşünebiliriz veya Komisyon olarak karar alırız “Böyle olmaması gerekir.” deriz veya da üst komisyonun takdirine bırakırız, onlara arz ederiz. Bilmiyorum sizce uygun mu daha makul bir yöntem var mı?

BAŞKAN – Doğru ve pratik bir uygulama, yöntem. Hem daha iyi olur. Maddeyi aldığımız an kuruluşun net bir şekilde o konuyla ilgili görüşünü de görmüş oluruz.

Başka söz isteyen?

Buyurun.

TÜSİAD ANKARA DAİMİ TEMSİLCİSİ ERAY AKDAĞ – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu model çok verimli olacaktır kuşkusuz. Hatta eğer Komisyon uygun görür de bütün görüşlerin tarafların tamamına sirkülasyonuna aracılık edebilirse belki çok daha verimli olur, herkes diğer kurumların ne düşündüğünü bilerek...

BAŞKAN – Onları da alacağız, biz isteyeceğiz, katılmayanlardan da yazılı isteyeceğiz.

TÜSİAD ANKARA DAİMİ TEMSİLCİSİ ERAY AKDAĞ – Hatta Gümrük ve Ticaret Bakanlığının diğer... Biz de ek hazırlık da yapabiliriz böylece.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Nihai hâlini...

TÜSİAD ANKARA DAİMİ TEMSİLCİSİ ERAY AKDAĞ – Tabii. Böylece belki Komisyondaki bazı görüşmeleri yapmadan daha az zamanda sonuca bağlamak da mümkün olabilir.

BAŞKAN – Tüm ilgili bakanlıklarımız, Adalet Bakanlığı dâhil, bunları zaten hazırlarız.

TÜSİAD ANKARA DAİMİ TEMSİLCİSİ ERAY AKDAĞ – Efendim, bir de, bu tüketici konusundaki hassasiyetler kuşkusuz hepimizde ortak. Ama yine zikredildiği gibi, tüketici dışında 2 tacir taraf arasındaki basiretli davranması beklenen konuları da düzenliyor ticareti düzenlediği için. O konuda da ekonomiye hâle getirmeyecek şekilde düzenlemek kuşkusuz önemli olacaktır.

Son olarak, bu gönderici, hizmet sağlayıcı konusunda mesela mütereddit kaldığımız hususu bir adım daha açmak üzere uygun görürseniz maddeye girmek istiyorum. 8’inci maddenin ikinci fıkrasında şöyle bir ifade var gönderici için. “Gönderici, ret bildiriminin, elektronik iletişim araçlarıyla kolay ve ücretsiz olarak iletilmesini sağlamakla ve gönderdiği iletilde buna ilişkin gerekli bilgileri sunmakla yükümlüdür.” Gayet güzel. Tereddüt nerede oluşmuş? Görüşümüzdeki ilgili paragrafı okuyorum: “Söz konusu maddede tasarımın diğer hükümlerinde yer verilen ‘hizmet sağlayıcı’ ifadesi yerine bu maddede ‘gönderici’ teriminin kullanıldığı görülmektedir. Göndericinin farklı bir gerçek veya tüzel kişi olması söz konusu ise tasarıyla getirilmek istenen ve hizmet sağlayıcıya yüklenen sorumlulukların ve cezai yükümlülüklerin görüleceği için öngörülmediği anlaşılmaktadır.” Yani hizmet sağlayıcıya ceza yok, göndericiye ceza var. “Bu hususta tereddüt yaşanmamasını teminen özellikle bu maddede ‘gönderici’ ifadesinin tercih edilme sebebinin anlaşılması önem arz etmektedir.” diye görüşümüz var. Bu tür konularda da belki mütereddit kalmayacağız daha sonra ama şu noktada

hizmet sağlayıcıya olmayıp göndericiye olmasının özel bir sebebi var mı? Özel sebep bizim hedeflediğimiz amaçlara uygun mu konusunu açmak gerekiyor olacaktır diye düşünüyorum. Onu da ifade etmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Cihan Bey, buyurun.

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CİHAN KANLIGÖZ – Sayın Başkanım, görüşleri tabii ki bildireceğiz. Aslında güzel bir yöntem. Ama bazen görüşleri istenilen şeyde belki sözlü olarak bir toplantı yapıp, biraz önce konuşmanın başında bahsettiğim gibi, Adalet Bakanlığının da olacağı, mesela ilgili kurum temsilcilerinin olduğu öyle bir toplantıya eğer sayın hocalarımız da katılırlarsa... Yine bu Komisyonumuzun bir alt toplantısı gibi onu düşünüp özellikle tasarının üstünde çalışan hocalarımızın da olduğu bir toplantı yapılabilir mi? O konuyu takdirlerinize arz etmek istedim.

BAŞKAN – Bir sonraki toplantımıza ilgili tüm bakanlıklarımızın ve katılımcıların ilave görüş ve farklılıkları zaten... Arkadaşlar, bakın burada yasa çıkaracağız. Yasa sözle çıkarılmıyor yani. Onun için, ne istiyorsak derc edeceğiz. Tasarının altına derc ederek, bunu netleştirerek görüşlerimizi... Adalet Bakanlığının da görüşünü ayrıca isteyeceğiz, sizlerin de ayrıca alacağız. Ha bu hafta içerisinde... Biz değerlendirmedik. Komisyon üyelerimiz uygun görürse haftaya tekrar çarşamba günü yine aynı saatte herhâlde yapabiliriz.

Perşembe günü saat 10.30'a alıyoruz Hocam, size göre ayarlıyoruz. Şimdi biz haftaya perşembe günü saat 10.30'da görüşeceğiz. Buradaki arkadaşların tamamı davetli toplantımıza. Buranın dışında daha çağıracağımız birkaç kuruluşumuz var. Haftaya bu müzakereleri tamamlamak istiyoruz. Onun için de, haftaya mutlaka sizlerden yazılı istiyoruz. Yani görüşlerinizi, ilave bir görüş varsa... Olduğu gibi kabul ediyorsanız onu da derc ederek üzerine... Şu anki mevcut tasarının üzerine işte şu maddede şunun derc edilmesi, şu bakanlık isminin şu şekilde düzeltilmesi gibi ya da farklı bir görüş varsa, mesela göndericiyle ilgili bir şeyiniz varsa düzeltilmesi... Bu görüşleri yazılı olarak alırsak işi daha kolay çözeriz diye düşünüyorum. Haftaya bu işi bitireceğiz. Bizim niyetimiz daha sonraki haftada da maddelere geçmek.

Buyurun İsmail Bey.

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ İSMAİL YÜCEL – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Benim de usul açısından birtakım önerilerim olacaktı ama siz ifade ettiniz. Sayın Ayhan'ın önerisi Bakanlığımızca da çok uygundur. Biz şu anda böyle bir metinle gelmiştik zaten. Değişiklik önerilerimizi mevcut tasarı metnine işleyen bir metin var. Ama her maddenin altına detaylı bir şekilde gerekçelerini de işleyeceğiz. Eğer uygun görürseniz, kuruluşların bu görüşleri perşembe gününden önce Komisyona ulaşırsa sizin açınızdan daha kolaylaştırıcı olur diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Bu kesinlikle doğru.

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ İSMAİL YÜCEL – Evet, perşembe günü siz bizden gelen görüşleri değerlendirmiş olursunuz, Hocamız da, bilim komisyonu da o görüşleri değerlendirmiş olur.

BAŞKAN – O zaman en geç pazartesi diyelim. Mesela cuma günü de olabilir, fark etmez. Yani pazartesienden önce, pazartesi dâhil, ulaştırırsanız biz hafta içi üzerinde çalışırız, Komisyon üyelerimiz de çalışır, Tekin Memiş Hocam, diğer Hocam Fadıl Yıldırım Bey üzerinde çalışırlar, buraya daha derli toplu geliriz.

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ İSMAİL YÜCEL – Bunu elektronik ortamda da gönderebiliriz değil mi Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Tabii, daha uygundur. Eğer buraya gönderirseniz...

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ İSMAİL YÜCEL – Evet, Komisyon onu koordine eder.

BAŞKAN – Reyhan Hanım onu üyelerimize ulaştırır siz buraya gönderirseniz.

Buyurun Hocam.

PROF. DR. M. FADIL YILDIRIM – Biraz önce ifade edildi “Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’a açıkça bir yollamada bulunalım.” diye. Medeni Kanun’un 1’inci maddesi “Kanun lafzı ve ruhuyla temas ettiği bütün meselerde meridir.” diyordu. Şimdi 2002’den sonra bunu biraz daha sadeleştirdiler. Yasama tekniği açısından hangi kanunun uygulanması gerektiği belirtilmeli ama

belirtilmesi gereken noktada böyle bir susma daha tercih edilmesi gereken bir yöntem diye düşünüyorum. Medeni Kanun'un 1'inci maddesi gereğince eğer taraflar tüketiciyse zaten Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümlerinin uygulanması gerektiği aşîkârdır. Bunu ayrıca belirtmeye gerek yok, insanın aklında bir şüphe uyandırmaya da gerek yok. Şöyle ki: "Kanun koyucu Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a atıfta bulunuyor da, Borçlar Kanunu'na atıfta bulunmuyor. Acaba Borçlar Kanunu'na uygulanmayacak mı?" gibi bir şey de uyanabilir mi veyahut bütün bu endişeleri karşılamak için şu kanuna uygulanır, bu kanuna uygulanır, bu kanuna uygulanır diye sayma yerine hangi kanuna uygulanmayacaksa onu yazmanın tercih edilmesi lazım.

Ben teşekkür ediyorum.

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CİHAN KANLIGÖZ – Başkanım, müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Buyurun.

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CİHAN KANLIGÖZ – Bu noktada şöyle bir açıklama... Aslında kafalardaki bulanıklık biraz... Türk Ticaret Kanunu'nun ticari iş ve ticari faaliyetlerle ilgili olarak getirdiği birtakım tanımlamalar var. Tasarımın adı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi. Şimdi Türk Ticaret Kanunu ticari iş kavramını, tüccar kavramını, tacir kavramını ayrı ayrı düzenliyor. Biz burada "elektronik ticaret" dediğimizde sanki yeni tanımlar, yani elektronik ortamda her bir ögenin, her bir faaliyet unsurunun, her bir süjenin yeniden tanımlanması ihtiyacı olacakmış gibi de düşünülebilir elektronik ticaret denildiğinde. Aslında mevcut ticari kavramlar yani diğer kanunlarımızın getirdiği her türlü esas ve usuller mahfuz kalıyor anladığım kadarıyla, buradaki tartışmalardan anlaşıldığı kadarıyla. Sadece bu faaliyetlerin İnternet ortamında yapılmasının nasıl, hangi usullerle olacağı düzenlenmek isteniyor. Belki bu biraz daha açıkça vurgulanabilir tasarıda çünkü kafa karışıklığı temelde bundan kaynaklanıyor. Elektronik ticaret yerine -tasarının adı itibarıyla söylüyorum- belki de İnternet ortamında yürütülen ticari faaliyetlerin düzenlenmesi hakkında kanun tasarısı demek bu tür bulanıklıkları giderebilir çünkü tanımlara baktığımızda bilgi toplumu hizmetleri diyoruz, tasarının eksenini çevrim içi hizmetleri diye tanımlamışız yani çevrim içi yani İnternet ortamındaki hizmetleri yani bu tasarısı faks ile -faks da bir elektronik iletişim aracıdır- yapılan ticareti düzenliyor mu? Hayır. Yani temelde İnternet ortamında yürütülen ticari faaliyetlerin düzenlenmesi hakkında bir kanun tasarısı demek belki o noktada daha açıklayıcı olacaktır.

Bir de diğer kanunlardaki kavram ve kurumların mahfuz olduğunu belki bir noktada belirtmek lazım. Mesela ticari iş dediğimizde, ticari faaliyet dediğimizde Türk Ticaret Kanunu'nun getirdiği bir şey var. İki, ticari taraf arasında yürütülen bir iş, elektronik ticaret dediğimiz de hâlbuki burada tüketici de giriyor, çok daha genel anlam söz konusu. Arkadaşlarımızın vurgulamak istediği husus bu. Yani bir hukukçu olarak biz bunu anlarız. Eğer bu noktayı -Tekin Hocam, Fadıl Hocam yani son derece değerli, yetkin hocalarımız, kendilerine saygı duyduğumuz hocalarımız- biraz daha açıklayıcı bir şekilde ifade edebilirsek herkes açısından, ileride uygulama açısından da rahatlatıcı olur. Bunun dışında -biz yine, tabii, yazılı olarak belirteceğiz ama şimdiden kafalarda düşünülün diye söylüyorum- kişisel verilerin korunması maddelerimiz var, 9 ve 10'uncu maddelerimiz buna ayrılmış durumda ama bir kişisel veri tanımı yok. Daha önce bir arkadaşımız bahsetti. Hangi veri korunacak? Daha da önemlisi veya daha sıkıntılı şu: "Sorumludur hizmet sağlayıcı kişisel verilerin korunmasından." diyoruz. Ama sorumludur öylece kalmış. Cezai hükümlere bakıyoruz, buna bağlanan hiçbir müeyyide yok yani bu noktaların da... Ki çok önemli yani hem veri tanımı, kişisel verilerin tanımlanması hem sorumlu diyoruz ne 9'uncu maddeye ne 10'uncu maddeye bağladığımız bir müeyyide yok. Sadece idari müeyyide de doğru değil, idari para cezası. Nereden bulacaksınız da bu hizmet sağlayıcıya ceza vereceksiniz ya da idari yaptırım uygulayacaksınız? Çoğu zaman o bile sıkıntılı. İşte, adam Amerika'da ama burada ticari faaliyet yürütüyor belki de yani o noktaları da biraz düşünerek yine maddelerle ilgili görüşlerimizi de belirteceğiz ama şimdiden o konuların da düşünce şeyine girmesinde fayda görüyorum.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Başkan, burada tabii ki bu tür yaklaşım önemli ama bunların münhasıran hani madde olarak dercedebilirsek, ilave, değişiklik, vesaire biz çok daha net karar alma imkânına kavuşuruz. Daha doğrusu üst komisyona, esas komisyona aktarma imkânı buluruz. Gerekçede söylediklerinizi ifade etme imkânınız olur, gerekçeye yazarsınız ama maddeyi mutlaka metin olarak dercetmekte yarar olduğu kanaatindeyim, öyle yapalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Hocam.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Ben Cihan Bey'in açıklamalarını şöyle hem konu tartışılın hem de netleşsin diye şey yapıyorum, Fadıl Bey'in açıklamalarıyla beraber, az önce İsmail Bey'in de açıklamaları... Bu tereddütlerin giderilmesinin bir formülasyon üzerinde çalışalım ama hakikaten burada Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri saklıdır dersek Borçlar Kanunu'nu saklı tutmamış mı oluyoruz? Yani bu endişeleri hukuk tekniği açısından bir düşünelim, bunun üzerinde bir değerlendirme

yapalım. Biz özellikle bu kanunda, Ticaret Kanunu'ndaki hiçbir düzenlemeyi ya da kavramı yeniden tanımlamadık. Biliyorsunuz 11'inci maddede Türk Ticaret Kanunu ticari işi tanımlıyor. Dolayısıyla burada yeniden tanımlamamıza ihtiyaç yok. Kişisel verilere ilişkin yine Cihan Bey'in söylemiş olduğu birtakım hususlar var. Biz orada özellikle sorumluluk getirdik. Şimdi, kişisel verilerin korunmasıyla ilgili yani kişisel verinin tanımlanmasından özellikle kaçındık çünkü bizim içtihatlarımız biliyorsunuz oluşmaya başladı, gerek Türk Ceza Kanunu'nda getirilen düzenlemelerle gerekse bizim kişilik haklarını koruyan düzenlemelerle beraber kişilik hakkı, daha doğrusu kişisel veri dediğimiz içerik doldurulmaya başlandı. Biz bazı kavramları teknik olmadıktan sonra yani teknolojiye ilişkin olmadıktan sonra özellikle tanımlamaktan kaçındık çünkü -Almanların çok meşhur bir sözü var: "Her tanım eksiktir." diyor- bugün için kişisel veri işte adımız, soyadımız, anne kızlık soyadımızdır ama daha sonra bakarsınız cep telefon numaramız ya da posta kutusu numarası da böyle...

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CİHAN KANLIGÖZ – "Bu kanunun uygulamasında" diyoruz ya Hocam.

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – Müsaadenizle bir bitireyim.

Yine kişisel verilerin korunmasına ilişkin aslında çok sayıda içtihat da çıktı yani biz sorumludur dedik idari para cezası koymadık. Gerekçemiz şuydu: Kişisel verilerin korunmasına ilişkin bir kanunu düzenleme biliyorsunuz Medis gündemine geldi. Ticari sır, kişisel verilerin korunmasına ilişkin bir çalışma var. Şimdi, biz burada bir düzenleme yaparız ertesi gün, üç gün sonra bir düzenleme daha çıkar. Hâlbuki bizim burada yaptığımızın -hani biz bu konuyu orada tartıştık Cihan Bey- çok doğru olduğuna inanıyoruz. Ceza kısmı zaten Ceza Kanunu'ndaki hükümler dolduruyor, tazminata ilişkin hükümleri zaten Medeni Kanun hükümleri dolduruyor. Biz burada sorumluluğun altını çizdik. Sorumludur dediğimiz zaman zaten bitirdik olayı. İdari para cezasını koymadık, dediğimiz gibi kanun çalışması yapılacak. Koyacağımız her idari para cezasını bugün Mediste yasalaştıracacağız, ertesi gün yürürlüğe girecek bir başka kanun onu ortadan kaldıracaktı. Yani biz hani bir bütün olarak ele almaya çalıştığımız için biraz böyle bıraktık yani o kaygılarınıza cevap olsun diye söylüyorum.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Hocam, bir de elektronik iletilerin sadece İnternet ortamında olarak kanun tasarısının isminin değiştirilmesiyle ilgili bir şey söylendi. Fakat o ilk maddede elektronik ileti olarak -2'nci madde herhâlde- tanımlanmasında faks, telefon ve benzeri yüz yüze olmayan ve doğrudan pazarlamaya, satışa girmeyen hususları da kapsıyor.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ CİHAN KANLIGÖZ – O zaman çevrim içi hizmetleri kavramını belki düzeltmek lazım yani yukarıda var ya.

MUSTAFA ÖZTÜRK (Bursa) – Bu Avrupa Birliği direktifinden geliyor. Doğrudan, yüz yüze olmayan ve aynı ortamda bulunmayan.

BAŞKAN – Evet, ilave bir görüş var mı?

Buyurun.

GENEL MÜDÜRÜ İSMAİL YÜCEL - Cevap olsun diye değil ama yani Borçlar Kanunu veya Ticaret Kanunu'yla ilgili kaygılarla Tüketicinin Korunması Kanunu'yla ilgili kaygıların eşit olmadığını düşünüyorum yani Borçlar Kanunu da, Ticaret Kanunu da temel kanunlar ve hem ticarete ilişkin hem de borçlar hukukuna ilişkin temel çerçeveleri belirliyorlar. Burada ilgili genel müdürlüğün kaygısı özellikle mesafeli satışlar ve kapıdan satışlar yani her iki alan da elektronik ticaret alanında ticari faaliyetlerin yürütüldüğü alanlar. Doğrudan bu tasarının kapsamı alanında değerlendirilebilecek, yanlış değerlendirmelere meydan verebilecek alanlar. Onun için yani 4077 sayılı Kanun da özel bir kanun, özel bir alanı düzenliyor.

BAŞKAN – İlave bir görüş var mı?

PROF. DR. TEKİN MEMİŞ – İsmail Bey, biz kanunları ayırmıyoruz mesela Borçlar Kanunu'nda genel işlem şartları dediğimiz yeni düzenlemede artık genel işlem şartlarına ilişkin bütün düzenlemeler tüketicileri de doğrudan ilgilendirecek. Yani sizin haksız şart başlığı altında düzenlediğiniz şeyi Borçlar Kanunu biliyorsunuz çok daha geniş bir şekilde düzenledi. Yine benzeri şekilde hani siz belki Tüketicinin Korunması Hakkında Kanuna odaklanıyorsunuz ama hani bir hukukçu olarak baktığımız biz tüketiciyi korumak için bütün kanunlardan yararlanıyoruz. Yani bizim bakışımız şöyle: Mesela bir olayda tüketicinin korunması Kanun da uygulanabilir, Borçlar Kanunu'ndaki hükümler de uygulanabilir, yeni yürürlüğe girecek olan Türk Ticaret Kanunu'nun haksız rekabete ilişkin hükümleri de uygulanabilir hatta bir örnek daha vereyim yani belki hiç ilgisi görülmemesine rağmen 4054 sayılı Kanun hâkim durumun kötüye kullanılmasını düzenleyen 6'ncı maddeyi de uygulayabiliriz. Yani tüketiciyi korumak için biz çok sayıda argümanı kullanıyoruz hani o kanunla bu kanun arasında bizim için hani hukukçu açısından çok fazla bir fark olmuyor. Evet, doğrudan özel bir kanun ama tüketiciye biz sadece o kanunla uygulamadığımız için Borçlar Kanunu örneğini verdik yani Borçlar Kanunu'ndaki genel

işlem şartları doğrudan doğruya artık bundan sonra tüketici işlemlerine de biliyorsunuz uygulanacak. Dolayısıyla hepsini kapsar yani ben anlıyorum o ifadelerin üzerine formülasyonda bir çalışalım yani sizin kaygılarınızı da giderebilecek bir şekilde ne yapabiliriz onun üzerinde bir çalışalım ama dediğim gibi hani hukuk tekniğine de aykırı olmasın istiyoruz biz sadece. Siz de bizim kaygımızı anlayın.

İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ İSMAİL YÜCEL – Sayın Başkanım, kaygımız tamamen uygulamadan kaynaklıdır. Bakanlığımız 4077'nin de, 4054'ün de, 6102'nin de -Türk Ticaret Kanunu'nun şirketlere ilişkin hükümlerinin de- uygulayıcı bakanlığı. Elbette Hocama saygı duyuyorum. Bizim uygulamadan kaynaklı, sahadan aldığımız birtakım talepler doğrultusunda görüşlerimizi burada ifade ettik, bunları süreç içerisinde istişare ederiz, onun dışında herhangi bir kaygımız yok.

BAŞKAN – Peki, o zaman maksat hasıl oldu.

Haftaya, 9 Şubat Perşembe günü saat 10.30' da toplanmak üzere oturumu kapatıyoruz.

Kapanma Saati: 12.11